

Obsah

SLOVO AUTORA	6
ÚVOD	6
SEZNAM TÉMAT	7
NÁBOŽENSTVÍ / NÁBOŽENSKÁ VÍRA / NÁBOŽENSKÁ PRAXE	8
CO JE NÁBOŽENSTVÍ?	8
LZE DEFINOVAT BOHA?	9
JAK VYSVĚTLUJÍ NÁBOŽENSTVÍ VZTAH BOHA KE SVĚTU?	10
VZTAH ČLOVĚKA K BOHU, NÁBOŽENSKÁ VÍRA	10
JAK SE V NÁBOŽENSKÉ VÍŘE UPLATŇUJE ROZUM?	11
JAK SE V NÁBOŽENSKÉ VÍŘE UPLATŇUJE CITOVÉ PROŽÍVÁNÍ?	12
JAK SE V NÁBOŽENSKÉ VÍŘE UPLATŇUJE LIDSKÁ VŮLE?	12
NÁBOŽENSKÁ VÍRA JAKO ZDROJ SMYSLU ŽIVOTA	13
Odvaha přijmout boha	14
Nebezpečná lhostejnost	14
NÁBOŽENSKÁ PRAXE – NÁBOŽENSKÁ SPOLEČENSTVÍ / RITUÁL / MODLITBA / MAGIE	14
Náboženské společenství	14
Rituál	14
Modlitba	14
Magie a šamanismus	15
TYOLOGIE NÁBOŽENSTVÍ – VZNIK NÁBOŽENSTVÍ	17
TYPOLOGIE NÁBOŽENSTVÍ	17
Náboženství teistická a neteistická	17
Náboženství zjevená (prorocká) a mystická	18
Další členění náboženství	18
JAK VZNIKLO NÁBOŽENSTVÍ?	19
VÝZKUM NÁBOŽENSTVÍ – NÁBOŽENSTVÍ A VĚDA	20
JAK ZKOUMAT NÁBOŽENSTVÍ?	20
Metody používané v religionistice	20
Filozofie a teologie	20
NÁBOŽENSTVÍ A VĚDA	21
V čem mohou být přírodní vědy pro teologii přínosem?	21
KRITIKA A OBHAJOBA NÁBOŽENSTVÍ – ATEISMUS A TEODICEA	23
KRITIKA NÁBOŽENSTVÍ	23
APOLOGIE NÁBOŽENSTVÍ	23
ATEISMUS A TEODICEA	24
RELIGIOZITA A SEKULARIZACE / SEKTY	26
RELIGIOZITA A SEKULARIZACE	26
NOVÁ RELIGIOZITA	26
SEKTY	27
Základní znaky sektářství	27
V čem jsou sekty nebezpečné?	27
Jak se manipulaci sekty bránit?	27
MEZINÁBOŽENSKÝ DIALOG	29
POTŘEBA DIALOGU	29
MODELÝ MEZINÁBOŽENSKÝCH VZTAHŮ	29
Exkluzivismus	29
Inkluzivismus	29
Pluralismus	29
Nové alternativy	30
KRITIKA I NADĚJE	30
NÁBOŽENSTVÍ SOUČASNÉHO SVĚTA	31
ÚVOD DO JUDAISMU, KŘESŤANSTVÍ A ISLÁMU	33
JUDAISMUS	34
JUDAISMUS V POJMECH	34



POSVÁTNÉ TEXTY	34
Tóra, Proroci a Spisy	34
Další zdroje judaismu	35
OBSAH ŽIDOVSKÉ BIBLÉ	35
Příběh o stvoření světa	35
Příběh o stvoření člověka	36
Příběh o vyhnání z ráje	36
ABRAHAMOVSKÁ VÍRA	37
DESATERO	37
SMLOUVA – VYVOLENÝ NÁROD	38
JÓB	39
DĚJINY JUDAISMU A ŽIDOVSKÉHO NÁRODA	40
Z biblického období (příběhy z období, které popisuje bible)	40
Rabínský judaismus	41
Židovská filozofie a mystika – kabala	41
Náboženská a národní identita; ghetta, pogromy	42
Osvícenství, chasidismus, sionismus	42
Antisemitismus, holocaust – šoa	43
Stát Izrael	43
NÁBOŽENSKÉ SMĚRY A SEKULÁRNÍ ŽIDÉ	44
Z DĚJIN ŽIDŮ NA NAŠEM ÚZEMÍ	44
FILOZOFIE DIALOGU	44
MODLITBY, SVÁTKY A SLAVNOSTI, SYMBOLY	45
Modlitby	45
Svátky	45
SYMBOLY A NĚKTERÉ SPECIFICKÉ PRVKY NÁBOŽENSKÉHO ŽIVOTA	46
Menora	46
Davidův štít (Davidova hvězda)	46
Obrázka; dospělost	46
Svatby	47
Stravování	47
Židovské hřbitovy	47
KŘESŤANSTVÍ	49
KŘESŤANSTVÍ V POJMECH	49
ŽIVOT A PŮSOBNÍ JEŽÍŠE NAZARETSKÉHO	49
POSVÁTNÉ TEXTY	51
Křesťanská bible	51
Složení a obsah Nového zákona	52
OBSAH A SMYSL JEŽÍŠOVA UČENÍ A PŮSOBNÍ	52
Boží království	52
Láska k Bohu a k bližním jako hlavní a nová přikázání	53
Tři základní křesťanské ctnosti: víra, naděje a láska	54
Bůh je láska	54
Rovnost všech lidí před Bohem	54
Naplnění Zákona	55
EPILOG: SÍLA JEŽÍŠOVY SLABOSTI – SLUŽEBNÍK A VYKUPITEL	55
Boží milost	56
ZÁVĚRY K UČENÍ A PŮSOBNÍ JEŽÍŠE	56
PROBLÉMY A KRITIKA JEŽÍŠOVA UČENÍ	56
Náboženství lásky?	56
Nepodmíněná láska, anebo výhrůžky a odsuzování nepřátel?	56
Exkluzivita křesťanství?	56
Z DĚJIN KŘESŤANSTVÍ	57
Vznik a šíření křesťanství	57
Křesťanský středověk	58
Ontologický důkaz o existenci Boha	59
Kosmologické a teologické důkazy o existenci Boha	59
Křesťanské řeholní řády	60
Reformace křesťanství	60
Protireformace	61
Inkvizice	61
Vývoj křesťanství v novověku	62
Křesťanská teologie a filozofie 20. století	62
KŘESŤANSTVÍ V SOUČASNÉM SVĚTĚ A U NÁS	64
Křesťanství a religiozita v současné české společnosti	64
KŘESŤANSKÉ SVÁTKY, SVÁTOSTI, KULTY SVATÝCH, SYMBOLY, PRAXE	65
Křesťanské svátky	65
Křesťanské svátosti, náboženská praxe	66

Kult svatých.....	66
Křesťanské symboly	66
VÝZNAM KŘESŤANSTVÍ – PROBLÉMY, DISKUSE	67
ZÁVĚREČNÉ SLOVO KE KŘESŤANSTVÍ A JUDAISMU.....	68
ISLÁM.....	70
ISLÁM V POJMECH	70
ŽIVOT MUHAMMADA	70
Prorocké vize Muhammada	71
VZNEŠENÝ KORÁN.....	71
UČENÍ ISLÁMU	72
VZTAH ISLÁMU K JINÝM NÁBOŽENSTVÍM	72
Vztah k judaismu	72
Vztah ke křesťanství	73
Závěrem k učení islámu	73
ETIKA ISLÁMU	73
VÝVOJ UČENÍ ISLÁMU.....	74
PĚT „SLOUPŮ“ ISLÁMU, NÁBOŽENSKÁ PRAXE.....	74
Z DĚJIN ISLÁMU	75
Islám v současném světě	75
Islám v České republice	76
ŠARÍ‘A, PROBLÉM DŽIHÁDU	76
PROBLÉMY, KRITIKA A DISKUSE	77
HINDUISMUS.....	79
HINDUISMUS V POJMECH	79
Smysl a cíl života.....	80
UČENÍ HINDUISMU	80
Brahma a átman	80
Společná myšlenka božské všejednoty	80
Zákon karmy.....	81
Koloběh znovuzrození a osvobození z koloběhu znovuzrození	81
Svět – kosmologické představy	81
Z DĚJIN HINDUISMU.....	82
Védské období; vznik upanišad	82
Klasický hinduismus, období eposů a filozofických škol	82
Středověký hinduismus.....	83
Novověký hinduismus	83
NÁBOŽENSKÁ PRAXE, SYMBOLY	84
BHAGAVADGÍTA (GÍTA).....	85
BUDDHISMUS.....	87
BUDDHISMUS V POJMECH	87
BUDDHŮV ŽIVOT	87
BUDDHOVO UČENÍ	88
ZÁVĚRY, DISKUSE	90
Hodnocení buddhismu.....	90
Z DĚJIN BUDDHISMU.....	91
HLAVNÍ PROUDY BUDDHISMU	91
Theravádový buddhismus	91
Mahájánový buddhismus.....	91
ZEN-BUDDHISMUS.....	92
FILOZOFICKO-NÁBOŽENSKÉ SYSTÉMY ČÍNY	94
CHARAKTERISTIKA ČÍNSKÉ CIVILIZACE	94
Kniha proměn.....	95
KONFUCIANISMUS	95
Konfucius – život, doba, dílo	95
Konfuciovo učení, jeho další vývoj a uplatnění	96
TAOISMUS.....	97
Lao-c’ (Starý Mistr; Laozi)	98
Čuang-c’ (Mistr Zhuang, Zhuangzi, Zhuang Zhou)	99
EPILOG.....	100
POUŽITÁ A DOPORUČENÁ LITERATURA	101